29/01/2021

Слава Богословије Светог Саве у Београду

Ви треба да будете носиоци и лучоноше оне просвећености коју је Свети Сава носио, да одгоните таму овога света и да будете достојни сведоци Богочовека Христа, који је светлост која светли у тами и тама је не обузима, поручио професорима и ученицима славног училишта протојерej-ставрофор Стојадин Павловић

Богословија у Београду прославила је празник Светог Саве, првог српског просветитеља и учитеља, чије и име носи, свечаном Литургијом којом је началствовао протојерej-ставрофор Стојадин Павловић, директор Патријаршијског управног одбора, са домаћинима: протојерејем-ставрофором др Драганом Протићем, ректором Богословије; јерејем Браниславом Кецићем, професором; јеромонахом Петром Крачуном; ђаконима Верољубом Сандом, професором; и др Ђорђем Петровићем, професором.

У пригодној литургијској беседи професорима и ученицима обратио се протојерej-ставрофор Стојадин Павловић: -Велика је благодат Божја изливена на ову школу када је дала великане као што су Свети владика Николај и Свети ава Јустин Поповић, ученици и професори ове школе, као и свети мученици Доситеј, Митрополит загребачки, и Платон, Епископ бањалучки. Живите у времену када се свет у техничкој култури променио, а у духовно-моралној реалности назадовао. Ви треба да будете носиоци и лучоноше оне просвећености коју је Свети Сава носио, да одгоните таму овога света и да будете достојни сведоци Богочовека Христа, који је светлост која светли у тами и тама је не обузима, како у прологу Јеванђеља каже љубљени ученик Христов Свети Јован Богослов. Тако да се светли светлост ваша пред људима, да виде ваша добра дела и да прославе Оца вашег небеског.

Београдску Богословију је основао Доситеј Обрадовић 1810. године и радила је само две године. Имала је само једног професора. То је био учени професор Викентије Ракић. Богословија је престала са радом 1813. године са пропашћу Првог српског устанка. Ову просветну институцију ће обновити митрополит Петар Јовановић 1836. године.

На Духове 1836. године усвојено је „Начертаније о духовним властима у Србији“, установљена је Конзисторија Митрополије (Архиконзисторија), издат Кнежев указ да се „богословско училиште“ при Митрополиту заведе и да се више ни један човек рођен ван граница тадашње Србије не сме рукополагати за свештеника. Београдска Богословија била је школа где се српска младеж спремала за свештенике и учитеље народне.

Први професори Богословије били су протосинђел Гаврило Поповић из Срема и јеромонах Ликоген Михаиловић из Далмације (они су од 11. јуна 1836. године чланови митрополијске Конзисторије), а већ 1838. године и Амфилохије Давидовић, Павле Поповић (архимандрит Пајсије, упокојио се 15. септембра 1883. године у Београду). Поређења ради, број професора у свим вишим школама Кнежевине 1836. године био је осам, а 1838. године шеснаест.

Митрополит Петар је имао задатак да нађе професоре за Богословију, а кнез Милош Обреновић је требало да им одреди плату. По закону о Богословији који је издат 11. јануара 1896. године, а указом краља Александра, 30. новембра 1900. године, добила је најлепше име „Богословија Светог Саве у Београду“.

У Богословији Светог Саве су предавали и били њени ученици знамените личности: Стеван Мокрањац, књижевник Светолик Ранковић, архимандрит Др Никодим Милаш, Свети епископ Николај Велимировић, Свети отац ава Јустин Поповић, прота Стеван Веселиновић, брат књижевника Јанка Веселиновића, академик др Сава Вуковић, академик др Димитрије Богдановић, академик др Димитрије Стефановић, као и многи архијереји од којих ћемо навести само неколицину као што су: патријарх Герман Ђорић, митрополит Амфилохије Радовић и бројни други архијереји, јереји и просветно-културни делатници српског народа.

Након пригодног културно-уметничког програма, уследила је заједничка трпеза.

Горан Раденковић

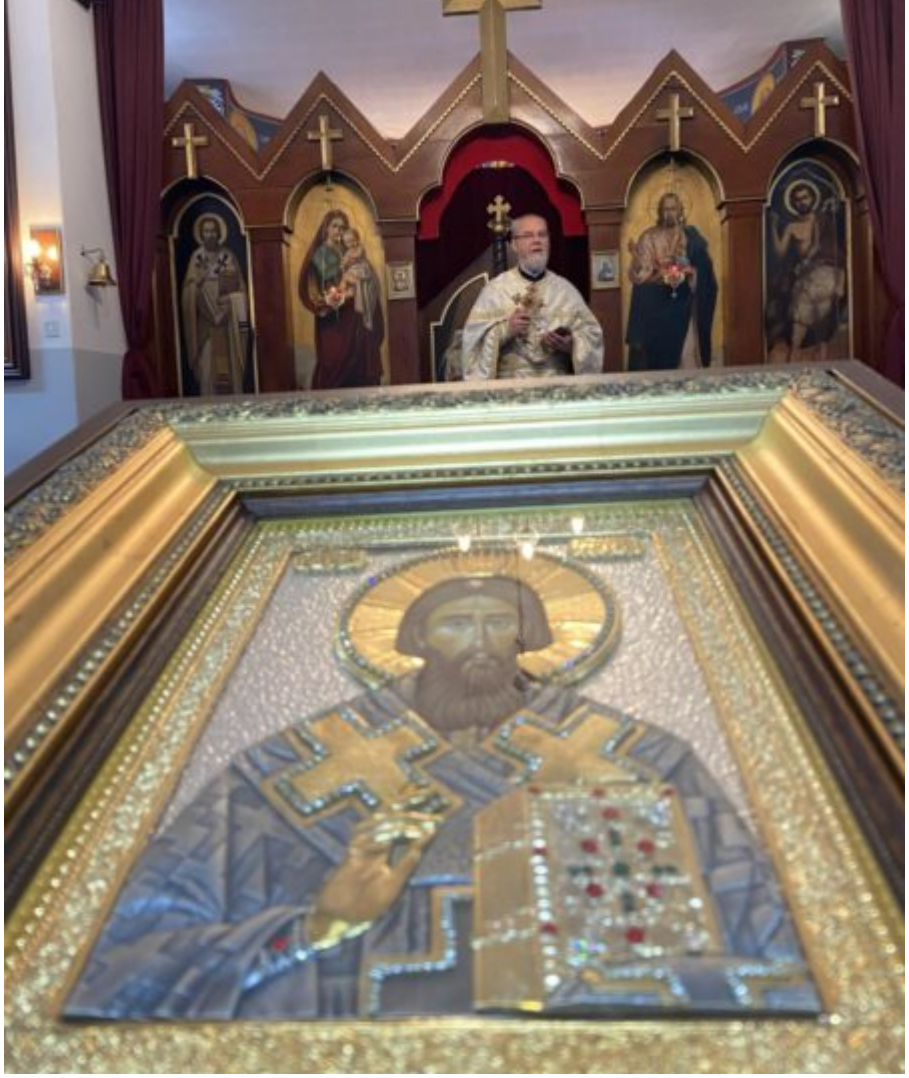

spc.rs